

Сенча С.А.

Одеський регіональний інститут державного управління

Національної академії державного управління при Президентові України

ІНСТИТУЦІОНАЛЬНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПУБЛІЧНО-УПРАВЛІНСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У СФЕРІ РОЗВИТКУ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА В УКРАЇНІ

У статті представлено дослідження організаційно-правових засад публічно-управлінської діяльності у сфері розвитку громадянського суспільства в Україні, яке виявило фрагментарність нормативно-правового регулювання відносин із питань розвитку громадянського суспільства та необов'язковість більшості нормативно-правових актів, що унормовують участь громадськості у формуванні та реалізації державної політики, для органів місцевого самоврядування. Проаналізовано інституціональне забезпечення розвитку громадянського суспільства в Україні та виявлено, що вищі органи державної влади практично не представлені у сфері розвитку громадянського суспільства, а також відсутня координація діяльності органів публічної влади в зазначеній сфері.

Визначено, що нині єдиним нормативно-правовим актом, котрий регулює питання у сфері розвитку громадянського суспільства, є Національна стратегія сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні на 2016–2020 роки, а реалізація державної політики сприяння розвитку громадянського суспільства здійснюється сьогодні лише структурними підрозділами з питань комунікацій із громадськістю центральних та місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування шляхом виконання заходів зазначеної стратегії та регіональних цільових програм сприяння розвитку громадянського суспільства, а також консультативно-дорадчими та іншими допоміжними органами з використанням різних форм громадської участі.

Обґрунтовано необхідність створення ефективного державного механізму стимулювання розвитку громадянського суспільства в Україні, особливо з урахуванням реформи адміністративно-територіального устрою та децентралізації, для чого запропоновано: розроблення проекту закону про громадянське суспільство в Україні, який визначав би мету та основні напрями державної політики у сфері розвитку громадянського суспільства, основні види комунікаційної діяльності; виокремлення певного органу в системі центральних органів виконавчої влади, що має забезпечувати формування та реалізацію державної політики у сфері розвитку громадянського суспільства та інформаційній сфері; забезпечення, зокрема нормативно-правове, функціонування структурних підрозділів галузевого й регіонального, субрегіонального й місцевого рівнів, котрі мають брати участь у реалізації державної політики у сфері розвитку громадянського суспільства та інформаційній сфері на відповідній території та у відповідній галузі.

Ключові слова: громадянське суспільство, взаємодія органів публічної влади і громадськості, комунікаційно-інформаційна діяльність, публічно-управлінська діяльність щодо розвитку громадянського суспільства.

Постановка проблеми. Актуальність теми дослідження зумовлена постійним зростанням ролі інститутів громадянського суспільства в усіх сферах публічного управління – від просування реформ на державному й місцевому рівнях, європейської інтеграції та розвитку електронного врядування до волонтерської діяльності й надання допомоги соціально незахищеним верствам населення. Розвиток громадянського суспільства є однією з найважливіших умов станов-

лення України як європейської держави з високим рівнем демократичних цінностей та консолідації суспільства, адже фактично стан розвитку суспільства віддзеркалює ступінь демократичності державно-політичного устрою країни. Завдяки співпраці інститутів громадянського суспільства та органів публічної влади досягається, з одного боку, агрегування та артикуляція інтересів громадян та їх груп і представництво та відстоювання цих інтересів перед органами публічної влади,

а з іншого – представництво владних ініціатив, зокрема реформ, перед громадянами, створення сприятливої суспільної думки, сприяння здійсненню державою своїх функцій. Зі свого боку, ефективна співпраця органів публічної влади та інститутів громадянського суспільства має підтримуватись належним інституціональним забезпеченням.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Сучасні наукові дискусії щодо проблематики розвитку громадянського суспільства концентруються, в основному, в таких напрямках:

- виявлення історичних джерел виникнення громадянського суспільства в Україні, визначення його національних особливостей, часових етапів та тенденцій подальшого розвитку, а також взаємозв'язку національної та громадянської свідомості (Б. Бернацький, М. Вівчарик, С. Вовканич, Л. Гаєвська, А. Колодій, І. Курас, Ю. Паніч, І. Пантелейчук, М. Скиба, В. Смолій, Є. Таран, Н. Філик, В. Шелудько та інші);

- визначення можливостей взаємодії держави і громадянського суспільства в різноманітних сферах, а також відповідних функцій інститутів громадянського суспільства (в демографічній політиці, екологічній політиці, освітній політиці, науковій політиці – В. Андрущенко, Л. Можасєва, Ю. Нечипас, О. Петришин, О. Чувардинський тощо.), зокрема з метою запобігання та протидії корупції (М. Бадер, О. Волянська, О. Гус, А. Мелешевич, О. Нестеренко, Н. Підбережник, О. Пухкал, А. Руденко, О. Сахань, А. Тіньков та інші);

- розроблення та впровадження в державно-управлінську діяльність сучасних ефективних методів та інструментів сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні (О. Бабінова, Г. Клешня, І. Клименко, В. Козаков, М. Лукінюк, Н. Пеліванова, О. Рябуха, Д. Сидоренко, К. Сидорчук, Н. Чиркова, В. Яблонський тощо);

- визначення засобів сприяння молодіжній та волонтерській активності та самоорганізації (Т. Андріученко, В. Барабаш, І. Білич, О. Бондаренко, Л. Гиренко, Н. Івченко, Г. Коваль, Н. Комарова, Д. Лещенко, Т. Лях, Р. Мороз, В. Мотречко, А. Острікова, І. Пеша, Ю. Поліщук та інші).

Аналіз наукового доробку в цій сфері свідчить, що механізми сприяння розвитку громадянського суспільства лише формуються, й тому багато нормативно-правових та організаційно-інституційних аспектів їх функціонування є неврегульованими. Тому дослідження поданого питання є актуальним у науковому і практичному аспектах.

Постановка завдання. Мета статті – на основі дослідження організаційно-правових засад публічно-управлінської діяльності у сфері розвитку громадянського суспільства в Україні визначити особливості інституціонального забезпечення сприяння розвитку громадянського суспільства та розробити пропозиції щодо усунення виявлених недоліків.

Виклад основного матеріалу дослідження. Налагодження ефективної взаємодії органів публічної влади та інститутів громадянського суспільства (далі – ІГС) надає можливість залучити громадськість до безпосередньої участі у формуванні державної, регіональної та місцевої політики та контролі за їх реалізацією. Безумовним складником ефективного діалогу влади та громадськості повинна виступати нормативно-правова база, де передбачається обов'язковість для органів публічної влади залучення представників громадськості до розробки та реалізації публічно-управлінських рішень [6, с. 140].

Аналіз наявного нормативно-правового забезпечення розвитку громадянського суспільства в Україні засвідчив, що відносини з питань розвитку громадянського суспільства та участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики врегульовані нині такими нормативно-правовими актами України:

1. Закон України «Про порядок висвітлення діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування в Україні засобами масової інформації» визначає порядок всебічного й об'єктивного висвітлення діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування (далі – ОМС) засобами масової інформації (далі – ЗМІ) й захисту їх від монопольного впливу органів тієї чи іншої гілки державної влади або ОМС; встановлює обов'язковість для органів державної влади та ОМС надавати ЗМІ повну інформацію про свою діяльність, а також передбачати у своїх кошторисах витрати на висвітлення своєї діяльності засобами масової інформації [14].

2. Закон України «Про доступ до публічної інформації» визначає порядок здійснення та забезпечення права кожного на доступ до інформації, що знаходиться у володінні суб'єктів владних повноважень, інших розпорядників публічної інформації та інформації, котра становить суспільний інтерес; регулює питання забезпечення суб'єктами владних повноважень доступу до публічної інформації, що знаходиться у їх володінні [8].

3. Закон України «Про звернення громадян» регулює питання практичної реалізації громадянами права вносити в органи державної влади,

об'єднання громадян відповідно до їх статуту пропозиції про поліпшення їх діяльності, викривати недоліки в роботі, оскаржувати дії посадових осіб, державних і громадських органів, а також питання забезпечення громадянам можливості для участі в управлінні державними і громадськими справами, для впливу на поліпшення роботи органів державної влади й місцевого самоврядування [13].

4. Відносини з питань сприяння розвитку громадянського суспільства та участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики частково регулюються деякими підзаконними актами. Указ Президента України від 26.02.2016 № 68/2016 «Про сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні», яким затверджено Національну стратегію сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні на 2016–2020 роки (далі – Стратегія), зобов'язує обласні, Київську міську державні адміністрації в установленому порядку: утворити дорадчі органи з питань сприяння розвитку громадянського суспільства; розробити та забезпечити затвердження регіональних цільових програм сприяння розвитку громадянського суспільства; забезпечувати розроблення, громадське обговорення та затвердження щорічних регіональних планів заходів щодо реалізації Національної стратегії сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні на 2016–2020 роки. Стратегія регулює питання створення сприятливих умов для розвитку громадянського суспільства, різноманітних форм демократії участі, налагодження ефективної взаємодії громадськості з органами державної влади та ОМС [15].

5. Постанова Кабінету Міністрів України від 05.11.2008 № 976 «Про затвердження Порядку сприяння проведенню громадської експертизи діяльності органів виконавчої влади» визначає процедуру сприяння проведенню ІГС та громадськими радами, утвореними відповідно до Типового положення про громадську раду при міністерстві, іншому центральному органі виконавчої влади, Раді міністрів Автономної Республіки Крим, обласній, Київській та Севастопольській міській, районній, районній у м.м. Києві та Севастополі державній адміністрації, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 03.11.2010 № 996, громадської експертизи діяльності центральних і місцевих органів виконавчої влади (далі – ОБВ) [11].

6. Постанова Кабінету Міністрів України від 03.11.2010 № 996 «Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації держав-

ної політики» регулює питання забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики, а саме: визначає основні вимоги до організації і проведення ОБВ консультацій із громадськістю з питань формування та реалізації державної політики; визначає обов'язковість утворення громадських рад при міністерствах, інших центральних ОБВ, Раді міністрів Автономної Республіки Крим, обласних, Київській та Севастопольській міських, районних, районних у м.м. Києві та Севастополі державних адміністраціях [9].

7. Постанова Кабінету Міністрів України від 12.10.2011 № 1049 «Про затвердження Порядку проведення конкурсу з визначення програм (проектів, заходів), розроблених інститутами громадянського суспільства, для виконання (реалізації) яких надається фінансова підтримка» установлює процедуру організації та проведення конкурсу з визначення програм (проектів, заходів), розроблених ІГС, для виконання (реалізації) яких надається фінансова підтримка за кошти державного й місцевих бюджетів, та проведення моніторингу стану виконання (реалізації) програм (проектів, заходів), визнаних переможцями конкурсу [10].

8. Постанова Кабінету Міністрів України від 14.02.2018 № 156 «Деякі питання надання фінансової підтримки громадським об'єднанням ветеранів» визначає механізм використання коштів, передбачених у державному бюджеті за бюджетною програмою «Фінансова підтримка громадських об'єднань ветеранів, заходи з відвідування військових поховань і військових пам'ятників та з відзначення святкових, пам'ятних та історичних дат» [5].

9. Варто зауважити, що дія зазначеного указу має обов'язковий характер для ОБВ, але не поширюється на ОМС. Стратегія також не має обов'язкового характеру для ОМС. Перелічені постанови Кабінету Міністрів України мають обов'язковий характер для ОБВ та рекомендаційний характер для ОМС.

10. Інституціональне забезпечення розвитку громадянського суспільства в Україні має суттєві недоліки. Вищі органи державної влади практично не представлені у сфері розвитку громадянського суспільства. Фрагментарно питаннями взаємодії органів публічної влади з ІГС займаються два комітети Верховної Ради України та Міністерство культури та інформаційної політики України (далі – МКІП). Водночас до питань відання Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики, зокрема,

належать такі ІГС, як творчі спілки, засоби масової інформації, релігійні та благодійні організації, а Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова – лише засоби масової інформації.

11. Одним з основних завдань МКІП є забезпечення формування та реалізація державної політики у сфері стратегічних комунікацій. Проте з Положення про Міністерство культури та інформаційної політики України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16.10.2019 № 885 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 23.03.2020 № 231), не зрозуміло, як державна політика у сфері стратегічних комунікацій урахує питання розвитку громадянського суспільства, з огляду на те, що поняття «розвиток громадянського суспільства» взагалі відсутнє в тексті зазначеного Положення. В порядку взаємодії із громадськістю МКІП, відповідно до покладених на нього завдань, лише забезпечує організацію та проведення інформаційних, комунікаційних кампаній, публічних заходів, спрямованих на підтримку цієї взаємодії. Забезпечення в межах повноважень, передбачених законом, залучення громадян до участі в управлінні державними справами, ефективної взаємодії з ІГС, здійснення громадського контролю за діяльністю МКІП, урахування громадської думки під час формування та реалізації державної політики у сферах, котрі належать до компетенції МКІП, передбачено в Положенні лише з метою організації міністерством власної діяльності [3].

12. Із 24.12.2019 по 25.03.2020, тобто протягом усього трьох місяців, єдиним центральним органом виконавчої влади, який прямо відповідав за реалізацію державної політики сприяння розвитку громадянського суспільства, було Державне агентство розвитку молоді та громадянського суспільства України (далі – Держагентство молоді). Положення про Держагентство молоді було затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 24.12.2019 № 1171 «Деякі питання діяльності Державного агентства розвитку молоді та громадянського суспільства». Окрім питань сприяння розвитку громадянського суспільства, Держагентство молоді також покликане було реалізовувати державну політику в молодіжній сфері та сфері національно-патріотичного виховання [2], фактично дублюючи функції Міністерства культури, молоді та спорту України, прописані в Положенні про зазначене міністерство, затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 16.10.2019 № 885 «Деякі питання діяльності Міністерства культури, молоді та спорту» [4].

13. Постановою Кабінету Міністрів України від 23.03.2020 № 231 «Про внесення змін до деяких актів Кабінету Міністрів України щодо діяльності Міністерства культури та інформаційної політики» Міністерства культури, молоді та спорту України перейменоване в Міністерство культури та інформаційної політики України [7]. Зазначеною постановою до Положення про Міністерства культури, молоді та спорту України були внесені зміни шляхом виключення, зокрема, функцій щодо реалізації державної політики в молодіжній сфері та сфері національно-патріотичного виховання, які повернулись до відновленого Міністерства молоді та спорту України. Отже, Держагентство молоді продовжило дублювати функції вже Мінмолодьспорту.

Водночас однією з основних функцій Держагентства молоді залишалась реалізація завдань державної політики у сфері розвитку громадянського суспільства та внесення пропозицій щодо формування державної політики в цій сфері [2].

Проте постановою Кабінету Міністрів України від 25.03.2020 № 233 «Деякі питання Державного агентства спорту і Державного агентства розвитку молоді та громадянського суспільства» Держагентство молоді було ліквідовано, чим забезпечувалося виключення дублювання функцій інших центральних органів виконавчої влади [1].

Водночас поза увагою нормотворців залишилась функція щодо реалізації державної політики сприяння розвитку громадянського суспільства, яка практично загубилась на теренах нормотворчої діяльності. Отже, жодного вищого органу державної влади, відповідального за реалізацію державної політики сприяння розвитку громадянського суспільства, в Україні, на жаль, нині не залишилось.

Єдиним нормативно-правовим актом, що регулює питання у сфері розвитку громадянського суспільства, є Національна стратегія сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні на 2016–2020 роки, а реалізація державної політики сприяння розвитку громадянського суспільства здійснюється сьогодні лише структурними підрозділами з питань комунікацій із громадськістю центральних та місцевих ОБВ та ОМС шляхом виконання заходів Стратегії та регіональних цільових програм сприяння розвитку громадянського суспільства, а також консультативно-дорадчими та іншими допоміжними органами з використанням різних форм громадської участі (табл. 1).

Координація цієї діяльності державою не забезпечується. Навіть навпаки, останні нор-

Інституційне забезпечення розвитку громадянського суспільства в Україні

Наявне інституційне забезпечення	Напрями діяльності / особливості
Комітет Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики	Предмети відання: культурно-мистецька діяльність (<i>професійні творчі спілки</i> , театри, музика, школи естетичного виховання, арт-ринки, дизайн, галереї, організації виставок, концертів, фестивалів тощо); друковані, електронні <i>засоби масової інформації</i> , зокрема соціальні медіа, мережа «Інтернет»; державна політика у сфері свободи совісті та <i>релігійних організацій</i> ; засади <i>благодійної діяльності</i> , зокрема меценатської
Комітет Верховної Ради України з питань свободи слова	Предмети відання: захист прав та свобод працівників ЗМІ; гарантії діяльності ЗМІ, захист прав журналістів і працівників ЗМІ
Міністерство культури та інформаційної політики України	одне з основних завдань – забезпечення формування та реалізація державної політики у сфері стратегічних комунікацій, зокрема з питань поширення суспільно важливої інформації в Україні та за її межами
Структурні підрозділи з питань комунікацій із громадськістю Апарату Верховної Ради України, Офісу Президента України, Секретаріату Кабінету Міністрів України, центральних та місцевих ОБВ, ОМС	Завдання: комунікації із громадськістю; залучення ІГС до формування та реалізації державної та регіональної політики, вирішення питань галузевого або місцевого значення
Громадські ради при центральних та місцевих ОБВ	обов'язкові при ОБВ, необов'язкові при ОМС
Дорадчі органи (координаційні ради) з питань сприяння розвитку громадянського суспільства при Президентові України, головах обласних, Київської міської державної адміністрації	обов'язкові при обласних, Київській міській державній адміністраціях, необов'язкові при райдержадміністраціях та ОМС
Консультативні, дорадчі та інші допоміжні органи, служби та комісії при ОБВ та ОМС для вирішення питань галузевого або місцевого значення	утворюються за рішеннями керівників ОБВ та ОМС
Консультації із громадськістю з питань формування та реалізації державної політики	обов'язкові для ОБВ, рекомендовані для ОМС
Громадська експертиза діяльності органів виконавчої влади	поширюється на ОБВ, рекомендована для ОМС

мотворчі дії наштовкують на думку про намагання загальмувати розвиток громадянського суспільства на субрегіональному (районному) рівні. Свідченням цього є те, що Рекомендаційним переліком структурних підрозділів районної, районної у м. Києві та Севастополі державної адміністрації, який є додатком 2 до постанови Кабінету Міністрів України від 18.04.2012 № 606 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 03.11.2019 № 923), наявність структурних підрозділів із питань комунікацій із громадськістю у структурі

районних державних адміністрацій не передбачена взагалі [12].

Варто також зазначити, що проектом Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2027 року, де одним із суб'єктів формування та реалізації державної регіональної політики визначені неурядові організації, не передбачено завдань щодо сприяння розвитку громадянського суспільства, що зумовило відсутність таких завдань у відповідних стратегіях розвитку регіонів. Отже, можна припустити, що за умови відсутності подальшого розроблення стратегій сприяння розвитку грома-

дяньського суспільства в Україні на наступні роки в регіонах не буде нормативно-правових підстав для розроблення та затвердження відповідних регіональних цільових програм, що може призвести до гальмування розвитку та навіть занепаду громадянського суспільства в Україні.

Водночас глава 26 Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони (далі – Угода), ратифікованої Законом України від 16.09.2014 № 1678-VII «Про ратифікацію Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони», визначає міжнародні зобов'язання України у сфері співробітництва з питань громадянського суспільства, зокрема, щодо сприяння процесу інституційної розбудови та консолідації організацій громадянського суспільства, забезпечення поінформованості українських представників щодо організації в межах ЄС консультацій та діалогу між соціальними і громадськими партнерами з метою залучення громадянського суспільства до політичного процесу в Україні [16]. У зв'язку з Угодою постали нові виклики у відносинах держави та громадськості, зумовлені необхідністю запровадження європейських правил та підходів до таких відносин на основі принципів, закріплених у цій Угоді [15].

Отже, з одного боку, Україна має міжнародні зобов'язання у сфері співробітництва з питань громадянського суспільства в рамках Угоди, яка має пріоритетний характер порівняно з національним законодавством, а з іншого – відсутність державного механізму стимулювання розвитку громадянського суспільства в Україні.

Висновки. Дослідження організаційно-правових засад публічно-управлінської діяльності у сфері розвитку громадянського суспільства в Україні виявило: фрагментарність нормативно-правового регулювання відносин із питань розвитку громадянського суспільства та необов'язковість більшості нормативно-правових актів, котрі унормовують участь громадськості у формуванні та реалізації державної політики, для ОМС; відсутність координації діяльності органів публічної влади у сфері розвитку громадянського суспільства, оскільки вищі органи державної влади практично не представлені у цій сфері.

Результати проведеного дослідження переконливо свідчать про необхідність створення ефективного державного механізму стимулювання розвитку громадянського суспільства в Україні, з урахуванням реформи адміністративно-територіального устрою та децентралізації, для чого, на нашу думку, необхідно:

- розроблення проєкту закону про громадянське суспільство в Україні, що визначав би мету та основні напрями державної політики у сфері розвитку громадянського суспільства, основні види комунікаційної діяльності;
- виокремлення певного органу в системі центральних органів виконавчої влади, що має забезпечувати формування та реалізацію державної політики у сфері розвитку громадянського суспільства та інформаційній сфері;
- забезпечення функціонування структурних підрозділів галузевого й регіонального, субрегіонального й місцевого рівнів, які мають брати участь у реалізації державної політики у сфері розвитку громадянського суспільства та інформаційній сфері на відповідній території (у відповідній галузі).

Список літератури:

1. Деякі питання Державного агентства спорту і Державного агентства розвитку молоді та громадянського суспільства : Постанова Кабінету Міністрів України від 25 березня 2020 р. № 233. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/233-2020-%D0%BF#n26> (дата звернення: 17.05.2020).
2. Деякі питання діяльності Державного агентства розвитку молоді та громадянського суспільства : Постанова Кабінету Міністрів України від 24 грудня 2019 р. № 1171. Дата втрати чинності: 26.03.2020. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1171-2019-%D0%BF> (дата звернення: 17.05.2020).
3. Деякі питання діяльності Міністерства культури та інформаційної політики: Постанова Кабінету Міністрів України від 16 жовтня 2019 р. № 885. Дата оновлення: 16.05.2020. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/885-2019-%D0%BF/ed20200516> (дата звернення: 17.05.2020).
4. Деякі питання діяльності Міністерства культури, молоді та спорту: Постанова Кабінету Міністрів України від 16 жовтня 2019 р. № 885. Дата оновлення: 01.03.2020. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/885-2019-%D0%BF/ed20200301> (дата звернення: 25.02.2020).

5. Деякі питання надання фінансової підтримки громадським об'єднанням ветеранів : Постанова Кабінету Міністрів України від 14 лютого 2018 р. № 156. Дата оновлення: 01.01.2020. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/156-2018-%D0%BF> (дата звернення: 25.02.2020).
6. Ковалевич І. Зарубіжний досвід залучення громадськості до формування та реалізації місцевої політики. *Теорія та практика державного управління*. 2009. Вип. 2. С. 135–140. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Tpdu_2009_2_22 (дата звернення: 15.03.2020).
7. Про внесення змін до деяких актів Кабінету Міністрів України щодо діяльності Міністерства культури та інформаційної політики : Постанова Кабінету Міністрів України від 23 березня 2020 р. № 231. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/231-2020-%D0%BF> (дата звернення: 07.04.2020).
8. Про доступ до публічної інформації: Закон України від 13 січня 2011 року № 2939-VI. Дата оновлення: 01.12.2019. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17> (дата звернення: 25.02.2020).
9. Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики : Постанова Кабінету Міністрів України від 3 листопада 2010 р. № 996. Дата оновлення: 07.05.2019. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-2010-%D0%BF> (дата звернення: 25.02.2020).
10. Про затвердження Порядку проведення конкурсу з визначення програм (проектів, заходів), розроблених інститутами громадянського суспільства, для виконання (реалізації) яких надається фінансова підтримка : Постанова Кабінету Міністрів України від 2 жовтня 2011 р. № 1049. Дата оновлення: 06.03.2020. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1049-2011-%D0%BF> (дата звернення: 25.02.2020).
11. Про затвердження Порядку сприяння проведенню громадської експертизи діяльності органів виконавчої влади : Постанова Кабінету Міністрів України від 5 листопада 2008 р. № 976. Дата оновлення: 19.03.2019. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/976-2008-%D0%BF> (дата звернення: 25.02.2020).
12. Про затвердження рекомендаційних переліків структурних підрозділів обласної, Київської та Севастопольської міської, районної, районної в м.м. Києві та Севастополі державних адміністрацій : Постанова Кабінету Міністрів України від 18 квітня 2012 р. № 606. Дата оновлення: 05.03.2020. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/606-2012-%D0%BF> (дата звернення: 17.05.2020).
13. Про звернення громадян : Закон України від 2 жовтня 1996 року № 393/96-ВР. Дата оновлення: 01.01.2020. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/393/96-%D0%B2%D1%80> (дата звернення: 25.02.2020).
14. Про порядок висвітлення діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування в Україні засобами масової інформації : Закон України від 23 вересня 1997 року № 539/97-ВР. Дата оновлення: 16.07.2019. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/539/97-%D0%B2%D1%80> (дата звернення: 25.02.2020).
15. Про сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні : Указ Президента України від 26 лютого 2016 р. № 68/2016. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/68/2016> (дата звернення: 25.02.2020).
16. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони : Міжнародний документ від 27 червня 2014 р. № 984_011. *Верховна Рада України*. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_011#top (дата звернення: 25.02.2020).

Sencha S.A. INSTITUTIONAL PROVISION OF PUBLIC MANAGEMENT ACTIVITIES IN THE FIELD OF CIVIL SOCIETY DEVELOPMENT IN UKRAINE

The article presents a study of organizational and legal foundations of public administration in the field of civil society development in Ukraine, which revealed the fragmentary of regulatory regulation of relations on civil society development and the non-binding nature of most regulations governing public participation in the formation and implementation of state policy for local self-government bodies. The institutional provision for the development of civil society in Ukraine was analyzed and it was found that the highest state authorities are practically not represented in the field of civil society development, and there is no coordination of public authorities in this area.

It is determined that currently the only legal act regulating the development of civil society is the National Strategy for Facilitating Civil Society Development in Ukraine for 2016-2020, and the implementation of state policy to promote civil society development is carried out today only by structural units with issues of public relations of central and local executive bodies and local self-government through the implementation of this

strategy and regional targeted programs to promote civil society development, as well as advisory and other subsidiary bodies using various forms of public participation.

The necessity of creating an effective state mechanism to stimulate civil society development in Ukraine is substantiated, especially taking into account the reform of administrative-territorial organization and decentralization, for which it is proposed: development of a draft law on civil society in Ukraine which would define the purpose and main directions of state policy in the field of civil society development and the main types of communication activities; the allocation of a certain body in the system of central executive bodies, which should ensure the formation and implementation of state policy in the field of civil society development and the information sphere; ensuring, including regulatory, the functioning of structural units of the sectoral and regional, subregional and local levels, which should participate in the implementation of state policy in the field of civil society development and information in the relevant territory and in the relevant sphere.

Key words: *civil society, interaction of public authorities and the public, communication and information activities, public administration activities for the civil society development.*